

VERHALEN VOORBIJ DE TOEKOMST

Frits Verhoef — Haystack Uitgeverij, juni 2026

HET PROBLEEM ZIT ÉÉN LAAG DIEPER

Je koopt een bamboe-tandenborstel. Je eet twee keer per week vegetarisch. Je rijdt elektrisch. En toch stijgt de CO₂-concentratie. Jaar na jaar. Niet omdat jij tekortschiet. Maar omdat we het verkeerde probleem oplossen. Elke crisis komt voort uit een systeem. En die systemen houden we in stand omdat we zijn gaan geloven in de onderliggende **verhalen**. Verhalen die we zelf hebben verzonnen: dat de mens de baas is over de natuur, dat techniek ons altijd zal redden, dat groei geen einde kent en dat vrijheid betekent dat niemand ons iets mag verbieden. Dat zijn de verhalen waar we alles, maar dan ook alles, op gebaseerd hebben. En zolang we die intact laten, blijven we emmers onder een lekkend dak zetten. Filosoof Charles Eisenstein beschrijft het treffend: symptomen liggen bovenop systemen, maar systemen liggen bovenop **verhalen**. Politieke en technische oplossingen werken op het niveau van symptomen en systemen. Dit boek gaat in op de laag daaronder.

ZEVEN VERHALEN DIE WE MOETEN HERSCHRIJVEN

Verhalen voorbij de toekomst neemt zeven diepgewortelde overtuigingen onder de loep:

1. **De mens is de heerser over de aarde en de natuur.** Het huidige verhaal plaatst mensen boven de natuur en geeft hen het recht haar te exploiteren. Een nieuw verhaal zou de mens weer als onderdeel van het levende systeem van de aarde moeten zien.
2. **Techniek gaat ons redden.** We geloven dat technologie alle crises zal oplossen. Terwijl we technologie als gereedschap moeten zien, niet als een hoopvolle mogelijkheid om de grenzen van de aarde op te rekken.
3. **Alleen met optimisme komen we vooruit.** We hebben onszelf wijsgemaakt dat we de ernst van de situatie niet hoeven in te zien. En er rust een taboe op pessimisme. In het nieuwe verhaal moet het eerlijke besef van de werkelijkheid centraal staan. Niet als bron van wanhoop, maar als de stevige bodem waarop echte verandering kan worden gebouwd.
4. **De aandeelhouder beslist.** Aandeelhouders hebben de zeggenschap over bedrijven, met kortetermijnwinst als kompas. Een nieuw verhaal moet de verantwoordelijkheid voor ondernemingen in een bredere context verankeren.
5. **Energie is oneindig.** We zien energie als een onuitputtelijke hulpbron die altijd en overal beschikbaar is. Daar moeten we mee stoppen en voortaan uitgaan van een beperkte hoeveelheid energie voor iedereen.
6. **Ieder voor zich.** We zien individuele vrijheid als de hoogste waarde. Niemand mag ons beperken. Terwijl het nieuwe verhaal mensen als samenleving ziet in plaats van als losse individuen. En echte vrijheid niet bestaat ten koste van anderen.
7. **Oneindige groei.** En tot slot: de mythe van oneindige groei. Waarin ‘groene groei’ de door zelf veroorzaakte schade zal repareren. Onze economie moet zich richten op beter: regeneratief, rechtvaardig, en ingericht op de grenzen van één planeet.

Verhalen zijn niet voor altijd gegeven. Ze zijn door mensen verzonnen — en wat mensen hebben verzonnen, kunnen mensen veranderen.

GEEN OPLOSSINGEN. WEL EEN OPDRACHT.

Dit boek biedt geen kant-en-klare oplossingen voor de vele crises die ons treffen. Als we echt een plek op deze aarde willen verdienen, dan moeten we al onze overtuigingen, aannames, paradigma's, en narratieven – onze verhalen – opzij durven te zetten en op zoek gaan naar nieuwe. En we moeten daarbij leren leven met het niet-weten, want juist daar begint het nieuwe verhaal.

Dit boek is een opdracht om verhalen te herschrijven. De aarde laat ons weinig keuze. De opdracht is dus geen keuze maar een plicht om te handelen. De systemen die we hebben gebouwd op de oude verhalen zijn aan het instorten. Dat creëert chaos. En die chaos geeft ons de ruimte om nieuwe ideeën te bedenken voor verhalen van deze tijd en voor de toekomst. En alleen wij kunnen dit doen

OVER DE AUTEUR

Frits Verhoef is een pionier in de energietransitie. Hij schreef eerder *Lef en moed*. Als schrijver en ondernemer mengt hij zich actief in het debat over klimaatverandering en de energietransitie.

Verschijnt juni 2026 · Haystack Uitgeverij · ISBN 9789461267009